

deponendo, qui in eligendis tenendus est. Singulis annis mense Januario, aliquis ex Deputatis cum altero non deputato, rationem omnium expensarum, quae toto anno fiunt, sigillatim inibit, eamque initam in publica Congregatione referet, ut appareant omnibus, quae superiori anno factae sunt expensae, pateatque singulis contractum ne sit res alienum, & quota sit summa rei familiaris, & bonorum omnium nostrae Congregationis.

CAP. VI.

De admittendis in Congregationem, & eiciendis ex ea.

Nostrae Congregationis Patres Beati Philippi Institutoris optimi morem sequuti, non nisi homines probatae vitae, maxime idoneos, & quasi ad institutum natos recipi volunt ad suorum numerum aggregandos, etiam ad hunc modum factis decretis.

Minores duo de viginti annis, ac majores quadragintaquinque ad primam probationem non recipiantur, neque ii quos canones ab ordinibus arcent, nisi in ordine laicorum sint omnino permanfuri, non infirma valetudinis, non ii, qui ingressi sint aliquam Religionem, non nisi bona apud omnes fama, qui Oratorii nostri frequentes fuerint auditores, & orationibus interfuerint, & saepius alicui ex nostris Sacerdotibus soliti fuerint confiteri, & experimentum ceperint instituti nostri. In his tamen omnibus, si ita videatur Patribus, qui decennium expleverint, in Congregatione poterit dispensari.

Duo ex nostris Presbyteris a Congregatione eligentur, qui diligentem adhibeant curam circa eos, qui admittendi sunt in Congregationem, ut vel antequam admittantur, eorum vita, & mores omni studio explorentur, ea propter crebra cum illis inibunt colloquia, una cum ipsis versabuntur, nec his contenti, ab illis etiam certiores reddantur, qui ejusdem erunt patriae, & quibuscumque anteafto tempore, quam recipiantur fuerint versati. Referre autem debent duo electi ad Congregationem iterum convocandam, quaecumque de illis habuerint, si quomodo scire interfuit, antequam secreto suffragia ferantur.

Præter duos Patres, quos eligendos ad id munus diximus, alii etiam Patres diligenti cura exquirent, quae haftenus praefati sumus, & non animo veniant permanendi semper usque ad vitam obitum in Congregatione, non alio praetextu, quam ut Deo inserviant, & observent nostrae Congregationis Instituta, seu Constitutiones, quas propterea antequam recipiantur, legendas Patres offerent, quo rem totam maturiori consilio deliberent.

Quomodo autem oporteat admittendos expeditas habere res suas familiares, & domesticas, habetur cap. 8. Antequam enim per secreta suffragia admittantur, debent

esse expediti ad vivendum nobiscum, & habitandum, ne sic admitti extra Congregationem degant, præter tempus dierum aliquot, ut ad summum quindecim.

Admissi ad primam probationem non continuo tyronibus aggregabuntur, sed mensem veluti hospites in nostris aedibus morabuntur, ut interim omnia nostra cognoscant, ac maturius deliberent, & contra ipsorum periculum fiat, si prompti sint in omnibus parere, vel in humillimis, ac durissimis, si exercitationibus sanctarum meditationum, & sacramentorum sint a se ipsi devoti, non contentiosi, non pertinaces, non superbi ulla omnino in re, adversus majores, aut etiam minores.

Si bonum sui specimen dederint, post mensem eorum nomina in libro ad haec destinato notabuntur, & inde annus primae probationis incipiet, per quod anni spatium si fuerint in vitae laudabilis ratione versati, in secunda probatione biennium consistent, alioquin dimittentur a Praeposito, & Deputatis, quorum est munus ad primam, & secundam probationem admittere. Exacto autem triennio, si laudem simili modo probatae vitae habuerint in convictu, ut esse possint e Congregatione nominatim decernendum est. Aggregabuntur ergo per secreta suffragia, poteruntque deinceps ad omnia ministeria, excepto Praepositi, & Deputati, munere eligi, jus autem ipsi eligendi post decennium solum habebunt, nisi de consensu Deputatorum Praepositus hoc jus ex causa statuerit differendum.

Quod si quis eorum, alia nulla intercedente causa, nisi oblivionis, aut modestiae, ad tempus non petierit, quod a Congregatione fuisset accepturus, cum in nostrorum catalogum admissus referretur, ab eo tempore censeatur aggregatus, quo expletum fuerit consuetum triennium, vel decennium.

Admittere ad Congregationem, & omnia supradicta pertinebit ad Sacerdotes expleti decennii, & stabitur majori parti suffragiorum, ad primam tamen, & secundam probationem, ut dictum est, ad Praepositum, & Deputatos.

Nemo possit expelli e Congregatione, nisi primum in unum locum congregati fuerint omnes Presbyteri, qui decennium exegerint in Congregatione, numerandum a die qua sunt admissi ad primam probationem, & singuli suum suffragium dederint, & quod duae e tribus partibus statuerit, id fiat. Quod si in tres partes non poterit fieri Presbyterorum aequa distributio, tunc servabitur ratio, quae est octo ad tredecim, aut quatuordecim, ita ut octo exempli gratia conficiant duas partes, sive tresdecim sint Presbyteri, sive quatuordecim.

Nemo possit expelli e Congregatione, nisi propter iteratam, gravemque pertinaciam, vel grave delictum, sed qualia sint singula hujusmodi, stabitur iudicio duarum partium e tribus, numerandarum ut supra.

CAP. VII.

De Tyronum institutione.

Admissi ad primam probationem, sive Clerici, sive Sacerdotes, donec fuerint expleto triennio nostris adscripti, ejus cura commendantur, qui id munus in Congregatione sustinet. Is ad fructum animorum omnia referens, præter virtutum singulare studium, quarum maxime compotes esse nostros oportet, curet alia quaedam proponere, quae sunt haftenus observata, ut videlicet.

Sacro quotidie inserviant.

A studiis literarum Superioris arbitrio abstineant. Hac enim moderanda primum, ut Divina Sapientia inibiti discant amare, nesciri.

Ad mensam signo dato, sine ulla mora conveniant, ibique ex praescripto, Ministratoris, vel Lectoris officio fungantur.

Singuli ministrent, vel legant singulis diebus, aut hebdomadis tam prima, quam secunda prandii, vel coenae hora, qui vero ex eis Sacerdotes fuerint, ad primam, non nisi mane ministrare solent.

Lectioem similiter in Ecclesia, ut cuique sua fuerit constituta hebdomada, sermonibus praemittant intersint, dum habentur, atque etiam curent, ne quid omitatur eo tempore, quod esse solet instituti. Eam vero ministrandi, & legendi consuetudinem, jam aggregati ad decennium usque retineant, vel circiter, Superiorum arbitrio, Praepositi scilicet, & Deputatorum.

Ubi finem sermones habuerint, quorum quotidie duos, vel saltem unum audierint, ut etiam valetudini quadam ex parte inserviant, in aliquam ambulationem veniant.

Vesperis ad orationem in Oratorium se conferant.

A prandio, & cena, animi recreandi gratia per horae spatium eorum quisque in unum cum aliis locum adveniat, & omni mitigata severitate, vultu hilariori, modeste tamen sic se gerat, ne alium, vel loco tangat.

Si quis eorum per janitorem accersatur ab aliquo, statim ad portam domus descendat, se paucis expediat, & neminem externorum in cubiculum suum, vel omnino in aedes nostras, in scio Superiore, admittat.

Nec domo, nec soli, nisi facultate ab eodem data aliquando exeant.

Nulla externorum negocia, vel quaecumque in Congregatione degentibus, seu consuetudine, sive decreto aliquo sunt denegata, sine Praepositi etiam licentia admittantur, aut conficiant.

Ab administratione Sacrorum, ipsoque Sacratio Festis diebus, vix necessitate cogente recedant.

Altare cuius quisque curam suscepit, ut tempori congruit, ex vicissitudine Ecclesiastici mysterii ornet.

Ter in hebdomada assignato Confes-

sario peccata sua confiteantur, & qui non fuerint Sacerdotes, ejus arbitrio Eucharistiam accipiant.

Curent, si quid erraverint, ut sponte se correctioni subiciant.

De Congregatione autem, ad quam convenientes in aliqua se culpa esse demonstrant, extat hujusmodi nostrorum constitutio.

Congregatio culparum Tyronum, id est eorum, qui nondum triennium in nostra Congregatione exegerint, sive Sacerdotes sint, sive Clerici, singulis fiet hebdomadis, ut scilicet ad omnium communem veniant, & ea hebdomada, in qua non habetur communis, privatim apud illum, cuius cura sunt commendati, ad suas culpas coarguendas congregentur.

Adhibere etiam, loco accusationis jam dictae, aliquando solent probati cuiusque auctoris lectionem, ex qua saluberrimis vicissim documentis per communicationem, & divinatorum collationem imbuti possint.

CAP. VIII.

De praecipuis nostrorum observationibus.

Ad excolendos divini disciplina suorum animos, & ad Christianam, veramque pietatem magis conformandos, haec praesertim interposita decreta servat Congregatio.

Ter in hebdomada sua peccata Sacerdoti ad hoc delecto quilibet confiteatur, nisi aliqua interdum de causa permittatur ab ipso quilibet aliter facere. Hanc tamen consuetudinem a Beato Philippo Patres instituti perutilem ad salutem aeternam volunt, & praedicant. Ad Eucharistiam similiter sumendam se pareat, sumatque, si videatur eidem, cui confessus fuerit.

Congregatio (ut dicimus) culparum, decimoquinto quoque die perpetuo fiat, in qua non modo Sacerdotes intererunt, sed clerici, laicique omnes nostrae Congregationis, & a novissimis ad primos quisque commissam a se aliquam in consuetudine familiari culpam, etiam levem flexis genibus accusat, & quoquo modo alicujus animum offenderit, petit ab illo veniam. In hac tamen accusatione publica, nulla earum rerum mentio est, quarum secreta apud Sacerdotem debet esse confessio.

Nemo ex Sacerdotibus alios corrigat, qui decennium Sacerdotii non expleverit in Congregatione.

Statuto igitur die congregatis omnibus, invocato primum, ut moris est, a Praeposito in sacris precibus Spiritu Sancto, ille e Sacerdotibus, cuius est ex ordine alios corrigere, (solent enim in hujusmodi munere sibi invicem succedere) in sella ad Praepositi dextram locatam vocatus assidet, & per brevi sermone ad inflammandos in Deum animos utiliter praemisso, fungitur in spiritu lenitatis officio Correctoris, ac dum clericos corrigat, & Sacerdotes, caput detegit, quod in laicis corrigendis non solet. Praepositi.

positum insuper corrigendum detecto capite stans admonet.

Laici, & clerici ubi suas culpas accusaverint, correcti, & a Prapósito de aliqua vitiosa consuetudine emendanda, vel laudabili retinenda, quam brevissime etiam admoniti simul discedunt. Singuli deinde Sacerdotes, qui adhuc infra triennium approbationem expectant, se se culpant, his pariter abeuntibus remanent ceteri Sacerdotes, quorum accusatione expleta, & correctione adhibita, Prapósito Deo gratias agit precibus consuetis.

Præscribetur autem forma, ut dici solet, poenitentiarum, quam in illis conscribendis nullo modo transgredi liceat. In schedulis autem scriptæ eodem die, quo fuerint accusata culpæ, vesperi in triclinio sub cœnæ finem per manus e sacculo singulis distribuuntur.

Hac distributione facta, ut forte obvenerint, ordinatim, & aperte legat coram omnibus quisque suam.

Eligetur præterea, ut supra diximus, aliquis ex senioribus, qui Correctoris officio fungatur. Hujus erit unumquemque e nostra Congregatione, etiam Deputatos, & Prapósito clam corrigere, quod tamen munus omni mansuetudine, & animi lenitate exequetur, seipsum, ut ait Apostolus, considerans, ne, & ipse tentetur, ita ut se potius, & vitia sua corrigere videatur, ut hac ratione fratres ad meliorem frugem reducat.

Quod domestica tandem disciplina studium postulat, ea hebdomada, in qua nulla est communis accusatio culparum, Laici omnes nostræ Congregationis cujus ministerio assignati, apud Ministrum convenire debent, ut ab illo erudiantur, & ad tenendam salutis æternæ viam benigne instituantur.

Ad hæc, ne nostri inflammentur avaritia, vel ambitione prolabantur, ne modestiam leniter abiciant, vel temere auctoritatem teneant, his quæ sequuntur, constitutionibus aliqua ex parte cautum est.

Quo Deo divinisque rebus expeditissime, quicumque admittuntur in Congregationem, se tradere possint, id maxime videbunt in primis, ne quid delitiosum sit ullo modo in rebus familiaribus, quas habent, sciantque cujuslibet anni redditus, expendendo in bonos quos ipsi judicaverint usus, neque quicquam cumulandum, ne quis scilicet e nostra Congregatione ullam curam, ponat in divitiis parandis, immo vero ex censu pro suis cuique facultatibus in commune commodum Congregationis libere conferendum est. Quod a nostris adeo servatum est hætenus, ut si quis ob inopiam id non præstiterit, vel præstare intermiserit, statim atque de suo abundantior quoquo modo factus est, pecuniam pro rata portione dare, ac solvere non desiterit, ita eis conveniens, ac consentaneum semper visum est stipendiis propriis militare, & a rebus etiam Congregationis tamquam ab alienis abstinere, quibus ipsa debet in primis non

habentes unde vivant sustentare suos. Nec propterea pecuniam imperat Congregatio, dum exigit, quod ab hilaritate ex instituto pro visu offertur, idque etiam prout cujusque facultates ferunt.

Possunt etiam Prapósito, & Deputati partem, vel totum assignatorum proventuum remittere, si eis videatur aliqua de causa id faciendum.

Omnia secularia negocia interduntur nostris, nisi aliquid justa de causa mandetur expediendum a Prapósito, & quatuor Deputatis. Nulli ex nostris quamvis fuerit requisitus, profiteri licebit sub aliqua Congregatione, vel Societate extra Domum, vel aliquid onus suscipere sine consensu Congregationis.

Cum sint multi in Ecclesia Dei, qui audiendis Monialium confessionibus, aut dant operam, aut dare optime possunt, propterea ne quis ab instituto Congregationis nostræ proprio possit abduci, statutum est, ne nostrorum aliquis se se obliget, aut dedat confessionibus audiendis, moribus reformandis, rebusque earum gerendis. Idem dicimus de Seminariis, Collegiis, Congregationibus, Societatibus, aut aliis Universitatibus, rebusque earum quomodolibet tractandis.

Nemo Episcopus, Præsul, aut alia quacumque ea sit dignitate ornatus, recipiatur in aedes Congregationis, ut in iis una cum nostris moraturus habitet, etiam si id fiat ad aliquod tempus.

Nulla ecclesiastica beneficia petere, aut accipere unquam omnino possunt, habita olim si residentiam personalem non requirant, poterunt retinere.

Dignitates ullas nemo possit accipere, nisi Pontifex jubeat.

Nec licebit, absque Prapósito, & quatuor Deputatorum consensu, frequentare Curias, neque officia, vel beneficia pro se, vel pro aliis exposcere.

Nulli sit proprius famulus, si qua aliquem necessitas præmet, deseret ad Prapósito, qui una cum quatuor Deputatis, quid ei opus sit, curabit.

Nec sinat quis pueros ingredi cubiculum suum, nisi ducantur ab aliis, qui testes interfint, reliquos admodum parce admittant, sed vocati deorsum ad illos se conferant.

Non admittatur aliquis ad quoscumque ordines ecclesiasticos absque consensu Sacerdotum, qui decennium exegerint in nostra Congregatione. Eodem modo nec ad sermones habendos, vel ad confessiones audiendas, sicut alibi dictum est.

Nemo librum imprimendum det absque licentia Prapósito, & Deputatorum.

Nulla lex a Sanctissimo confirmanda proponatur, nisi prius in eam consenserint Presbyteri exacti in Congregat. decennii.

Quando lex aliqua universalis constituenda est, Sacerdotes omnes interfint, qui expleverint triennium, votumque consultivum habeant, decisivum vero tantum, qui decennium compleverint.

Cum

Cum aliquid gerendum proponitur, aut publica, & libera de ea re habeatur a Patribus consultatio: deinde aliquot transfatis diebus suffragia erunt secreta, nisi forte rei necessitas, utilitas, vel etiam aliquando modicitas, expediri statim post consultationem, de Congregationis sententia, per secreta suffragia, cogant. Sed sicut dictum est, licet Sacerdotes omnes admittantur, qui exegerint triennium in Congregatione, votumque consultivum habeant, decisivum tamen solummodo illi, qui decennium expleverint.

CAP. IX.

De vestitu, & consuetudine familiari.

HAs præterea Constitutiones, & observationes ad externam nostrorum hominum modestiam exhibemus; ipsi ad interiorem animi virtutem habendam adhibere non negligant.

Nemo ex fratribus nostris, aut Patribus, sericum quicquam in suis vestibus gerat, præter breve, pressumque verticis operculum confovendo capiti, & velum interiori pileo insuendum.

Forma item vestium semper servabitur conveniens Clericis secularibus.

Nostris laici gerent vestem demissam usque ad genua, paulo vero inferius pallium.

Qui ex domesticis impensis vestiuntur, quoties opus fuerit, ministrum adeant, vel ipso absente, Prapósito, eique proponant quibus indigent. Ipsi autem ad subveniendum expositi, quo charitatis affectu valent, eorum petitionibus satisfaciant.

In vestitu, incessu, sermone, actione, gestuque omni, decorem servent, modestiamque omnem singuli præferant: nulla tamen appareat nostrorum actio, ut dicitur, singularis, a vulgari, & communi bonorum, & simplicium virorum moribus distrepans.

Quamquam vero nostrorum est consuetudo peculiaris, ut se invicem honore prævenientes, & sibi invicem obsequentes, quisque velit, ad demittendum animum, infimum inter alios tenere locum: ne tamen perturbetur quasi cujusdam antecessionis, aut atatum ordo, præsertim publice in sedendo, incedendo, aliisque actibus hujusmodi, ex Sacerdotibus præcedent illi, qui priores fuerint Sacerdotes, ex quo admissi sunt in Congregationem, ita tamen, ut si quis ex Clericis exacti triennii promotus fuerit ad Sacerdotium, tyronibus Sacerdotibus, illis videlicet, qui nondum triennium in Congregatione exegerint, præferantur. Laici autem semper Clericis postponentur.

Post prandium, & cœnam, morabuntur omnes nostræ Congregationis homines in loco deputato per horæ unius spatium, quo elapso omnes in suum cubiculum sese conferant.

In electione vacantium cubiculorum, Bull. Rom. Tom. V. Par. IV.

erit optio penes seniores Sacerdotes, nisi aliter visum fuerit Prapósito, & Deputatis.

Domo non egrediat quicquam ex nostris sine permisso Prapósito, nisi expleverit decennium in Congregatione: exacto enim triennio ad hoc usque tempus, illos, ve maxime Sacerdotio nondum præditos, Prapósito per se, vel per alium peculiari quadam cura ad virtutum progressus juvar solet.

Invitatus ad prandium, vel ad cœnam extra domum nemo accedat absque permisso Prapósito.

Nemo externorum ad prandium, vel ad cœnam, infcio Superiore, invitetur, multo etiam minus hospitio, nisi uno omnium consensu Prapósito, & Deputatorum.

Ex exteris aliquem nullus Patrum, aut Fratrum invitet ad prædia quæcumque nostræ Congregationis, nec recipiet, ut secum ibi moretur, sine consensu Prapósito Congregationis.

Nullus absesse ultra mensem a Congregatione permittatur a Prapósito, nisi in patriam profecturus sit, sive alio, sive de consensu etiam Deputatorum.

Nullus e nostra Congregatione in Baptismate, aut alio Sacramento quempiam suscipiet.

His apte congruenterque addenda sunt etiam, & repetenda nonnulla, quæ diuturna consuetudine recepta, & probata studiose retinentur a nostris, Litanias enim in Oratorio vespere singulis hebdomadis singuli Sacerdotes recitant.

In divinis Sacrificio Missæ, non solum singuli quotidie Clerici, Laicique deserviunt, sed Sacerdotes complures, laude quidem digni, sunt administri.

Mensæ, præter laicos, & clericos, qui perpetuo ministrant alterni, singuli etiam Sacerdotes vespere singulis diebus ministratores adsunt.

Neque desunt ex nostris, qui se frequenter ad domos infirmorum hospitalales conferant, ut opera sua ægotantes juvent.

Domus vero cum quis nostrum ægotaverit, omnes frequentes adsunt, subveniunt, consolantur, inserviunt, confirmant quam diligentissime.

Cum autem morti proximus quis fuerit, signo dato conveniunt omnes, tam Sacerdotes, quam ceteri, ut divinam morienti misericordiam unanimes exposcant.

Si quando alterum quis verbo offenderit, vespere inter cœnandum, re dubia jam explicata, flexis in medio triclinio genibus, faciens se reum, veniam ab illo petit, quem offenderit. Is vero assurgens, idemque faciens, culpam in se saltim convertit, quod occasionem dederit: injuriosus autem merita afficitur a Prapósito poena, aliquando levi, aliquando nulla.

Pœnæ autem, quæ culpis in Congregatione bis in mense accusatis imponi solent sunt hujus fere generis. Trium priorum Sacerdotum, aut novissimorum pedes in mensa deosculari. Psalmum, cujus initium, *De profundis*, submissa voce, extensis brachiis,

Q 9 vel

vel Psalmum Miserere, coniectis manibus medio in triclinio recitare. In novissimo mensa loco recumbere. Humi sedendo cibum capere. Auxiliares preces ab ingredientibus triclinium flexis genibus flagitare, vel easdem petere ad delenda ante obitum poenitendo peccata. Ante mensa accubitum aliquid a singulis recumbentibus elemosynae nomine petere. Secundae mensae ministrare, vel in ea Lectoris officio fungi. Sacram Beatae Mariae Virginis coronam pro summo Pontifice, aut pro beneficiis in Congregationem nostram, aut pro mortuis nostris recitare. Infirmos, qui sunt in domibus hospitalibus, invisere, & alia his per similes.

C A P. X.

De Triclinio, & communi mensa.

Assumenda tandem est tractatio mensae ad pium in Triclinio convictum instructa, ubi singulis nostrum idem genus, eadem portio cibi, potionisque suppetit. Legitur ipsa Italice quandoque inter coenandum, arbitrato Praepositi, vel Ministri, hoc fere scripta exemplo.

Cum primum prandii, aut coenae datum fuerit signum, unusquisque nostrum in omni proflus opere, ac negotio cessans, ad triclinium se confert. Inter eundem silentium facit, etiam dum a mensa ad locum pervenerit, in quem homines nostri ad animum recreandum convenire debent.

In ipso primum ingressu capite inclinato veneratur Imaginem Sacram & conspectu propositam, deinde consueto reverentiae signo salutans alios, modestius, ac silens prope mensam, ut suo fiat quisque loco, nec epulas apposit, nec alios ingredientiens curiose circumspicit.

Praepositus, vel qui ejus absentis locum obtinet, postquam tantisper expectaverit, dum ex cubiculis convenire huc omnes potuerint, clare, ac distincte ex praescripto S. R. E. mensa benedicit, & in primo loco ipse Praepositus assidet, deinde alii, ut quotusquisque solet in Congregatione praecedere. Si quis vero tardius, Lectione tamen Latina nondum absoluta, advenerit, stans prope januam orat paulisper tacitus, & Praepositus reverentiam exhibens, proxime post alios omnes assidet. Praeposito enim absentis, reverentiae, & obsequii causa, non autem aliis proprius relinquatur in mensa locus. Post latinam tamen mensa lectionem non ingrediatur, donec ad mensam iterum instructam consueto signo convocetur, ut ad benedictionem, & gratiarum actiones omnes conveniant. Excipiuntur tamen Confessarii, quibus permittitur festis diebus, etiam absoluta mensa lectione, ad prandium venire Mensae initio, donec Praepositus ad cibum capiendum se expediat, (antequam enim incipiat, duos ad summum versus lectionis attendit) nemo quicquam attingit in mensa. Cavent etiam, ne strepitus a principio nimius audiatur.

Singuli ex nostris iis contenti erunt, quae ipsis apponuntur in mensa, nihil praeterea exposcentes, vel per se ipsi deferentes, nisi Praepositi, vel Ministri fruuntur licentia, qui & promptiores largiuntur, & providebunt, quae opus esse, & expedire unicuique judicaverint. Si earum rerum, quae in mensam inferri solent, & apponi, aliquid cuiquam deerit, ipse quidem per se a Ministris exiget, ejus tamen curae potius erit, qui prior confideat.

Fit in mensa silentium semper, modo non incurrat exceptio. Fit enim loquendi potestas proponenti, vel respondentibus ad rem dubiam explicandam.

Praeterea denunciati post coenam nostrorum precibus commendandos. Praeposito demum, vel Ministro, cum quid occurrit, quod Lectori committi non poterit, nec differri debeat: alioquin silentii lex, qua etiam Praepositus astringitur, est observanda.

Nemo in mensa literas legat, nec janitor eas deferat, vel alicui quicquam denunciaret comedentium. Quod si qua imminens urgeat necessitas, negotium cum Praeposito, aut cum eo, qui in illius locum succedit, collatum prius, exequitur ex consensu. Id ipsum servet, donec ex triclinio eo perventum fuerit, quo animi causa nostri omnes conveniunt.

Post epulas ablata mensa singuli, surgente Praeposito, surgunt, & egressi, ita stant prope mensam, ut si commode id fieri possit, qui sedentes extremos occupabant locos stantes occupent medios, & qui sedebant medii, stent extremi, singuli recto consistentes ordine. Praepositus solus dignitatis causa paululum a ceteris disjungitur. Hic igitur situs, & ordo, quo Deo optimo maximo gratiae referuntur. Quibus peractis egrediuntur bini ex triclinio, ut qui in mensa primus post Praepositum sedebat, ipsi egredienti se adjungat, ac ceteri deinceps eodem ordine.

Nemo in Triclinio, vel in proximo vestibulo, ubi solum ad abluendas manus licet consistere, aliquam praeterea moram faciat.

C A P. XI.

Lector, & lectio mensae.

NON solum corpori, sed etiam menti proprius suppeditari debet in mensa cibum. Sacra igitur ante alios libros legitur Biblia, deinde pia quaecumque Commentaria, vel commentata, postremo Superioris arbitrio liber alius, in quo, vel probata Sanctorum Historia, vel salutaria documenta Italice habeantur. Lector autem ante prandium, vel coenam, in suggesto se, librosque parat ad legendum, stat nudato capite, dum preces adhibentur ad mensam, & ubi versus illum protulerit: *Sube domine benedicere*, expectaveritque donec omnes confederint, ipse etiam sedens, tecto, ac recto capite, clara voce, distincte atque

ex-

explicite legit. Lectione jam in suas partes sapienter distributa, ab ultima non cessat, nisi iustus a Praeposito, nec is jubet, nisi ultra dimidium prandium, vel coenam. Quod superest in mensa temporis, in quaestione, ut moris est, ponenda, ac responsionibus declaranda traducitur. Lectoris erit non modo in mensa, quos diximus legere libros, sed ad rem dubiam ponendam invitare. Singulis item hebdomadis, semel, ut minimum, eorum qui benefici fuerint in nostros, scripta nomina recitare, quaecumque tandem verbis, aut scriptis a Praeposito, seu Ministro iustus fuerit, referre. Nihil enim praeterea legere, aut nunciare debet, quam quod sibi fuerit ab ipsis impositum. Correctus Lector verba correctoris eodem syllabarum sono, quo ille pronunciat, repetat: Corrector autem ad hoc electus vocabulum solum, in quo erratum est, corrigere modesto, nec alia verba interponere caret.

Legendi finem Lector faciet, cum Praepositum audierit verba illa pronunciantem. Et reliqua. Tunc ille prolato versus. *Tu autem Domine miserere nobis*, & Sacerdote clara voce admonito, cui sit res dubia ex ordine proponenda, descendit, & exhibita Praeposito reverentia assidet in mensa, ut comedat.

C A P. XII.

Res dubiae in mensa proponenda.

POST lectionem continuo unus aliquis ex Sacerdotibus (id enim ipsi singuli, quorum est expletum in Congregatione triennium, praestare solent) singulis diebus mane, & vespere ex literis sacris, & morali disciplina, vel ex praecipis optimae mentis, & conscientiae aliquid proponit, quod possit in dubium, vel controversiam venire: cavet tamen, ne quid arduum, obscurum, aut nimis exquisitum ponat, quo minus valeant singuli respondere. Si quando tamen aliquis non aliud responderit, quam se aliorum communi iudicio stare, datur id modestiae potius, quam infestiae. Is autem, cui munus ejusmodi dies obvenerit, etiam Lector, ut moris est, non commune fecerit, per se proponit. Si quis tamen externorum ad mensam vocatus adit, non nisi iubente Praeposito, vel alio in ejus locum constituto, neque enim tunc Lector, ut alias, ipsum praemonere debet. Absenti is ad proponendum succedit, qui proximus post illum in mensa sedere consuevit. Si quis etiam tardior ad proponendum videatur, quod oblivione, vel negligentia accesserit imparatus Praepositi est, exposcere altiori voce, aut viciniore conviva submissa commone facere. Duae quaestiones esse solent, quae dubitationem habentes ponuntur in mensa explicata, alteram singuli, solus qui proponit, ut omnem dubitationem ultimus tollat, praemeditatus ad utramque respondet. Respondentium is primus esse debet, qui proponenti proximum inferiorem locum.

in mensa tenet, deinde alii Sacerdotes expleti in Congregatione trienni eodem ordine. A responsis, quae debent esse, quam brevissima, recedat omnis apparatus, & ostentatio. Proponitur enim explicandum, quod dubium est omnium nomine, ut quisque quasi discipulus a Praeceptore interrogatus respondeat, etiam is, qui proposuit.

Appendix.

DE ipsis tamen constitutionibus haec habentur.

Si quid ambiguum fuerit in nostris constitutionibus, Praepositus, & Deputati declarabunt, nullo tamen modo possint eas immutare, derogare, aut aliqua ex parte innovare, vel nova condere.

Appendix primi Cap. consulto seposita.

IN Oratorio nostro ad Vesperum quotidie, dato signo, lampade, ac luminibus accensis, horologio item arenario super Altare posito ante Sacram Beatae Virginis Mariae Imaginem a sole mni Christi Domini Resurrectionis die usque ad Kalendas Novembris hora die xxiv. ex Kal. autem Novembris ad Sanctum Pascha prima noctis orationi praefinita est. Festis vero diebus etiam secunda: habetur enim sermo sitque concertus musicus,

Septembris: Septembris:

A Kal. Novembris,

Est autem orandi ritus, ut ibi dimidiam horam taciti in oratione, ut dicitur mentali traduxerint, accensis ab Aedituo reliquis in Altari luminibus, & signo dato, Sacerdos, ad quem per hebdomadam pertinet, Litanias incipiat, & preces consequentes, alternis etiam multitudinis congregatae vocibus recitandas, sibi solas reservans orationes. Cum vero ad pacis orationem pervenerit, cujus est initium, *Deus, a quo sancta desideria*, &c. Duo confestim ex Oratorii fratibus, vel ministris Sacras clementissimi Iesu ex Altari sumentes imagunculas, Sacerdoti primum genuflexo osculandas praebent. Exosculanti autem, dicentique hinc atque inde, *Pax tecum*, inclinato ipsi capite respondent. *Et cum spiritu tuo*. Deinde singulis, qui sunt in Oratorio, cum Salutatione, qua Sacerdos usus est, eas ad osculum sanctum offerunt. Ceteris interim orationibus absolutis, petit ab omnibus clara voce, ut a Deo jugem in ejus cultu, & servitute perseverantiam praecentur, quinquies secreto Orationem Dominicam, & Angelicam Salutationem recitantes, dicit enim, *Petamus queso nobis in Divinis perseverantiam, recitantes*, &c. His adhibitis precibus, petit iterum, ut pro summo Pontifice, Cardinalibus, aliisque Sacerdotum primariis, pro Christianorum Principum concordia, Fidei propagatione, & haeresim extirpatione, atque improborum hominum obtinenda conversione utramque bis precantur. Tum inde semel pro Fratibus Oratorii vita defunctis precantes illis requiem sempiternam.

ternam. Postea versu illo prolato, *Dominus det nobis suam pacem.* Antiphonam Beate Mariæ pronunciat, vel *Salve Regina*, vel aliam tempori magis congruentem. Tandem, qui pacis osculo per Sacras Imagines primum alios, deinde se ipsos invicem salutarunt, quæcumque acceperint eo tempore orationibus commendanda, referunt Sacerdoti, qui omnes adhuc obsecrat, ut velint pro ejusmodi rebus Orationem Dominicam, & Angelicam Salutationem semel repetere, & Sanctissimum Jesu Nomen quinquies invocare. Et prece completa, cum ipse versum pronunciat, *Divinum auxilium maneat semper nobiscum*, & ad osculum usque terræ sese omnes inclinaverint, Oratorium dimittitur.

Hic perpetuus est Orationis usus, exceptis secunda, quarta, & sexta feriis, tota præterea majori Hebdomada. His enim diebus ob memoriam flagellorum, quibus innocens pro nobis Christus Dominus casus fuit, se omnes in Oratorio flagellis cadunt. Est autem consuetudinis, & instituti (nisi hujusmodi dies festi sint, aut hebdomada Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi), ut post horæ dimidia tacitam orationem, quam mentalem appellant, statim aliqui ex Oratorii Custodibus, vel Curatoribus, flagella ex funiculis crebris contexta nodis, distribuentes, missis foras (si qui sint) pueris, januis, fenestrisque diligenter clausis, lucernula tantum accensa, quæ sit intra ejus artificii laternam super Altare tunc positam, ut tantum inde Christi cruci affixi nitida, nihil tamen fulgoris emittens appareat imago, cæteris extinctis luminariibus, tenebras, obducant. Tunc Sacerdos clara, lugubrique voce pronunciat versum *Jube domne benedicere.*

Passio Domini Nostri Jesu Christi sit semper in cordibus nostris.

Recordemini Fratres charissimi, quod Dominus noster Jesus Christus fuit pro nobis venditus, osculo traditus, ad Annam primum, & deinde ad Caipham Pontificem ductus, & postremo in Pretorium ad Pilatum, ubi fuit ad columnam ligatus, & flagellatus, spinea corona coronatus, ac veste purpurea circumdatus, alapis percussus atque consputus, & Judæis traditus, ut crucifigerent, ad Calvarie locum deductus, & crucifixus, & cum eo crucifixi sunt Iatrones duo, unus a dextris, & alter a sinistris: & cum dixisset, sitio, porrexerunt ei acetum, quod cum accepisset, dixit: Consummatum est: & inclinato capite emisit spiritum: (Hic singuli sibi pectus pugno tundunt) deinde unus militum lancea latus ejus aperuit, & continuo exivit sanguis, & aqua, & de cruce depositus, fuit in monumento novo sepultus, tertia autem die resurrexit a mortuis. Tu autem Domine miserere nobis. R. Deo gratias: sequitur.

Servite Domino in timore, & exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinam &c.

Ad hæc verba arreptis funiculis nudatum corpus tamdiu verberant, donec Psal-

mi L. nempe *Miserere*, cum versu *Gloria Patri*, &c., & psalmi 129. cujus initium *De profundis*, in cujus fine dicunt, *Requiem æternam* &c. versus alteri devote pronunciantur. Insuper orationes. *Fidelium Deus omnium conditor*, & *redemptor*, & *Deus qui culpa offenderis*, &c. ad cujus finem sit signo dato, flagellorum finis. Sacerdos autem ad orationem Dominicam, & ad salutationem Angelicam quinquies repetendam hortatur, deinde bis pro Pontifice, &c. & semel pro fidelibus defunctis, &c. ad eundem plane modum, quo aliis diebus orare solent, in quibus abstinent a verberibus. Hoc interim spatium singuli in tenebris, & silentio suis se vestibus induunt. Post hæc Cantici Simeonis videlicet *Nunc dimittis servum tuum Domine*, &c. versus alternos recitant. Parat interim se custos, ut, cum illa verba audierit, *Lumen ad revelationem gentium* &c. laternam aperiens, lumina rursus accendat. Sequitur Sacerdos orans, *Da pacem Domine*, &c. & oratione illa absoluta, *Deus, a quo sancta desideria*, &c. offeruntur ad pacis osculum Imagines Sacrae eodem penitus ritu, quo aliis feriis. Additis interim orationibus aliis consequentibus, subdit orans, *Dominus det nobis suam pacem*, Respondent, *Vitam æternam Amen*. Postremo Sanctam Virginem Deiparam salutant Antiphona consueta, ut anni tempus apte, congruenterque postulat, itemque cætera, ut in aliis feriis, in quibus nullus est flagellorum usus.

CAP. XIII.

Exercitationes, in quibus versari solent Dominicis diebus.

Adituus, vel quivis alius Custos, matutine diebus Dominicis fores Oratorii mane aperit. Lector succedit ad lectandum librum optimi cujuspiam argumenti, ac salutaris tractationis, donec frequentiori concursu facto, Præfectus, vel adjutor flexis genibus ad pie meditandum aliquid proponit: postea Litanias, ac cæteras orationes profequitur, sicut Vesperi moris est quotidie facere. His absolutis, unus aliquis Sacerdotum, qui ad audiendas confessiones non sunt deputati, ex Evangelio Sermonem habens ad diem recurrente, simplici stylo, ad peccata cavenda, ad optimos mores retinendos, ad omnem denique conservandam pietatem, hora non amplius dimidia, adhortari solet auditores. Sermone habito, & oratione Dominica, Angelicæque Salutatione repetita, interrogat Præfectus, ad sit ne aliquis, qui noverit quempiam ex fratribus egrotare, ut statim ad hoc munus delectos, vel quos maluerit, mittat, qui languentem visitent, consolentur, morore, vel inopia sublevent, ad peccatorum confessionem, atque ad dolorem patienter placideque ferendum, hortentur. Infirmi fratris nomen, & habitatio scribitur in tabella, ne visitationis, & orationis præmittatur officium, Septem deinceps ex Fra-

tribus ad septem Urbis Ecclesias, religione, & sacris Pontificum Indulgentiis toto Orbe celebres, ac tres ad tria publica infirmorum hospitia mittuntur, ut quisque suam, quæ sortito obtigerit, vel Ecclesiam, vel Domum hospitem semel infra hebdomadam visitet. Festis enim diebus ad hæc pietatis officia fere omnes commeant. In his autem exercitationibus impendunt fere horam cum dimidia. Die autem Dominica, quæcumque ultima mensis erit, præmonetur, ut ad Synaxim se præparent, ad Eucharistiam scilicet sumendam. Hoc Sacramento prima quavis die mensis Dominica se communiunt, & a prandio Oratorio, vel in schedulis, compendiarie quadam documenta scripta, vel Sanctorum Imagines chartacea distribuuntur, ut suam quisque accipiat, & quid per Sanctum, cujus imago sibi obtigit, a Domino petere debeat, subscriptum in illa cognoscat.

CAP. XIV.

Alia a prandio exercitationes tam in Dominicis, quam in aliis festis diebus.

Post officium Vespertinum festis quibusque diebus in Ecclesia nostra decantatum, & sermonem habitum, statim ex Presbyteris nostris, ac Laicis, cum externis Oratorii fratribus, aliisque plurimis ad suburbanum peculiarem locum frequentes conveniunt, ubi super herbam confidentes, primum, qui musici sunt, pium aliquod sacrumve carmen concinunt, deinde quispiam sermonem non minus pietate quam elegantia ornatum, ab Oratorii Præfecto in scriptis traditum, recitat memoriter. Quo habito rursus concinent. Surgit post hæc Oratorii Præfectus, vel alius, cui sit a Patribus demandatum, qui aliquot ad pie christianeque vivendum quam brevissime proponens argumentum, alterum ad dicendum invitat, ac deinceps tertium, immo si tempus id postulet, etiam quartum: qui omnes ad rem propositam pari brevitate, ac pietate, ad suam, & audientium utilitatem sermocinantur. Cum fuerit dicendi finis, hymnus concinunt, ac demum omnes ad propria, vel ad Oratorium revertuntur. Dum vero per æstivi caloris molestias ad hujusmodi loca non licet exire, in aliquod Templum ad eas exercitationes se conferunt. At hyeme ex Kalendis Novembris usque ad Sanctum Pascha, Festis diebus Vesperi ad Salutationis Angelicæ signum in Oratorio itur. Durat dimidiam horam mentalis oratio. Litanie recitantur, vel a musicis concinuntur. Oratio Dominica, Angelicæque Salutatio ad solitum numerum repetuntur. Antiphona Sanctæ Mariæ Virginis, pro temporis opportunitate mutata canitur, pium aliquod canticum musicis legibus concinunt. Sacerdos ex nostris, quotuscumque est in serie sermocinantium, Dei verbum adstanti populo, qua potest utilitate, ac facilitate, per dimidiæ horæ spatium mini-

strat, rursus concentus efficitur. Ter prece consueta oratur Deus, Virgoque Deipara salutatur, ac cætus dimittitur.

CAP. XV.

Externorum in Oratorio munera.

Ex externis Oratorii Fratribus eligitur a Præfecto in primis Rector, qui aliorum officii præsit. Aeditui, vel custodes duo, aut quatuor, qui Oratorium scopis verrant, lampades, & candelas accendant, flagellorum, horologii, & Altaris ornandi curam gerant. Duo item, vel quatuor ægotantium curatores, qui infirmos fratres visitent. Aliqui etiam eliguntur, qui oblatam sponte pecuniam, vel ægotantium fratrum, vel domorum hospitalium, vel demum Oratorii commodo, sincere, ac diligenter attribuant, nec omnino accipiant, nisi quam sciunt sponte oblatam, ut illud Apostoli dictum re vera servetur. *Non vestra, sed vos.* A secretis etiam, aliquis deligitur, qui in libro quæcumque tractantur, notat. Præterea Lector, qui pijs lectiones diebus festis præmittit orationi. Ad infirmos item, qui sunt in Valetudinariis, quolibet festo die perferunt corporis refectioni utilia, Medico probata.

Expensarum autem, Rectori, & Oratorii Præfecto singulis mensibus, immo quoties eis liberit, rationes ex præscripto referant. Nihil enim juris, aut potestatis est hominibus exteris, & laicis in Oratorii rebus, præter administrationem a Præfecto Oratorii traditam.

CAP. XVI.

Horum electionis Ordo.

Quarto quoque mense eliguntur externi Fratres ad ejusmodi munera, hoc plane modo. Oratione Dominica, & Salutatione Angelica recitatis, his Præfectus solet precibus Divinum auxilium invocare, videlicet. *Veni Creator Spiritus, reple* &c. Respondetur, *Et tui amoris*, &c. Versic. *Emitte spiritum tuum, & creabuntur.* Respondetur. *Et renovabis faciem terræ.* Oratio *Deus, qui corda fidelium* &c. *Actiones nostras*, &c. Declaratis, & publicatis recitatur hymnus. *Te Deum*, &c. Antiphona *Beate Maria*, Oratio. *Gratiam tuam*, &c. Antiphona. *Da pacem*, &c. Oratio, *Deus, a quo sancta desideria*, &c. Item Oratio Dominica eo tempore recurrentis, vel Sancti, cujus festum celebrari contingat. Electis pia aliqua documenta, aut observationes brevissime leguntur.

CAP. XVII.

Admonitio.

CUM sit Congregationi nostræ liberum, omnes graviter delinquentes, vel statum

tum ejus perturbantes, de convictu, & familia suorum dimovere, ac depellere; cum satis item persuasum sit vix quemquam suae negligentem salutis diu permanurum, ubi, & progressus ad virtutes, & perfectorum piam emulationem esse debet, Beatus Infitutor asseruit, neminem penitus has constitutiones obligare ad peccatum velle. Ipse Deus arbiter, premia pro pietate daturus aeterna, sit sua nobis benignitate propitius. Amen.

Pontifex dictas ordinationes approbat.

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, Praepositi, & Presbyteri praedicti plurimum cupiant constitutiones, & institutiones hujusmodi pro firmitate earum subsistentia, & inviolabili observatione, Apostolica nostrae confirmationis robore communitari, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum votis in praemissis annuere, aliasque desuper opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur desiderii hujusmodi justitiam attendentes, illosque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, atque ecclesiasticis censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum dumtaxat praesentium consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, constitutiones, & ordinationes praedictas, sicut praesertur, examinatas, & recognitas, apostolica auctoritate, tenore praesentium confirmamus, & approbamus, illisque omnibus, & singulis perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti, & quovis alios, etiam quantumvis substantialis defectus, si qui in praemissis, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, supplemus.

Illaeque omnino servari praecipit.

§.3. Decernentes, modernos, & pro tempore existentes Praepositos, & Presbyteros dictae Congregationis, ab eis, prout illae quemlibet eorum adstringunt, nullo unquam tempore resiliere posse, aut debere, sed ad plenariam eorum observationem teneri, & obligatos esse, & ad id poenis in Constitutionibus, & Ordinationibus hujusmodi contentis cogi, & compelli posse.

Et ita, ac non aliter iudicari mandat.

§.4. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariisque derogat.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictae Congregationis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, eidem Congregationi, illiusque Praeposito, & Presbyteris, & quibusvis aliis Superioribus, & personis, in contrarium

praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanurum, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die 24. Febr. 1621. Pontificatus nostri Anno VII.

Dat. die 24. Febr. 1621. An. VII.

Sequitur prohibitio alias Domos Romae erigendi sub denominatione Congregationis Oratorii.

PAULUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Cum dilecti filii Praepositi, & Presbyteri Congregationis Oratorii Sanctae Mariae in Vallicella nuncupatae de Urbe, quibus pridem a Sede Apostolica indultum fuit, ut pro felici regimine dictae Congregationis statuta, & ordinationes ab ipsis observari facere, & condere valerent, indulto hujusmodi inherentes, statuta, & ordinationes condiderint, quae de mandato nostro revisa, & per Nos apostolica auctoritate confirmata fuerunt. Et sicut accepimus in diversis locis aliae Congregationes ad instar primo dictae erectae fuerint, quae a primo dictae Congregationis regulis declinare noscuntur;

Congregationis petio pro prohibitione de qua supra.

§.2. Nos primo dictae Congregationis institutum in suo vigore perpetuo manere cupientes, Motu proprio, non ad Praepositi, & Presbyterorum praedictorum, vel alterius pro eis Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostra, deque apostolica potestatis plenitudine, ne de cetero quavis Congregationes ubivis locorum instituta, Constitutiones, & instituta sub denominatione B. Philippi Neri primo dictae Congregationis Fundatoris, promulgare audeant, minusque in Urbe aliae domus ejusdem instituti absque praedictorum Praepositi, & Presbyterorum licentia institui possint, sub poenis arbitrio nostro imponendis, & per contrascentes ipso facto incurrendis, tenore praesentium prohibemus.

Pontifex prohibito.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Contrariis derogat.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris, die 26. Junii 1621. Pontificatus nostri Anno VIII.

Dat. die 26. Junii 1621. An. VIII.

GREGORIUS XV.
PAPA CCXXXVI.
AN. CH. MDCXXI.

I.

Beatus Isidorus Agricola Matritensis Sanctorum Confessorum Albo adscribitur. Ex Regest. in Secret. Brev.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Immensa, & investigabilis divinae scientiae, ac sapientiae altitudo, sicut in ipsis mundi primordiis luminaria creavit, atque in firmamento collocavit, ut inde lucerent, & illuminarent universam terram; ita etiam in Ecclesia sua, quam ante mundi constitutionem mirabiliter praelegit, & praedestinavit, plurimos esse voluit homines magnos virtute, prudentia praeditos, & sanctitate praestantes, qui quasi viventia luminaria in Templo Dei omnibus justitiae, ac bonorum operum exemplis prae-lucere, ac sponfam ejus Sanctam Catholicam Ecclesiam meritorum splendore, & intercessionum suffragiis protegerent, & illustrarent. Novissime vero, in diebus Patrum nostrorum parvulum elegit, & humilem Beatum Isidorum, quem ex vili pulvere suscitatum super omnes Principes, & Reges Terrae exaltaret, ejusque sanctitatis lucernam super candelabrum poneret, & in conspectu omnium gentium collocaret. Hominem in diebus vitae suae mortificationem quidem carne, vivificationem autem spiritu, quae sunt saeculi sapienter ignorantem, & coelestia humiliter sapientem, terrenorum inopem, abundantem coelestium, & repletum divinae gratiae thesauris, quem hominum iudicio contemptibilem, & sine honore, qui est Omnipotens in excelsis, & facit mirabilia magna solus divinum charismatum donis adeo abundanter cumulavit, ut sanctorum operum, & signorum splendoribus universam Ecclesiam iustificaret. Quomobrem pastoralis officii munus exigere existimamus, ut hunc Dei servum in Hispaniis, quam natalis sui decore clarificavit, sanctitatis gloria conscantem, in universa etiam militanti Ecclesia, cui licet immeriti praesidemus, ab omnibus Christianis debita veneratione colendum apostolica auctoritate decerneremus, ut pro tanto beneficio gratiae agantur Deo, & Jesu Christo filio ejus Domino nostro, qui praedestinatis temporibus per servos suos fideles Ecclesiam suam visitare dignatur, ut per eos exempla justitiae, & sanctitatis in diebus nostris ad imitam. renouentur, & ad quos in nostris, & Ecclesiae Catholicae necessitatibus cum fiducia recurramus.

Procerium.

Decima post Pauli V. obitum die, nona scilicet Februarii anno 1621. electus est in Summum Pontificem Alexander Tit. Sanctae Mariae in Transpontina Presbyter Cardinalis Ludovici, Archiepiscopus Bononiensis, qui in Urbe ante sexaginta septem annos natus fuerat. Sex post dies Sacra Thiara redimitus est. Sed in Pontificatu Annos II. Mens. V. temporibus Ferdinandi II. in Romanorum Imperatorem electi. Creatis undecim Cardinalibus obiit die 8. Julii 1623., & sepultus est in Basilica Principis Apostolorum, atque inde ejus corpus translatum fuit ad Aedem S. Ignatii sacram. Vacavit Sedes dies XXIX.

Gesta ab Isidoro narrat.

§.1. Ut autem omnibus fidelibus innotescant virtutes, & magna alia, quae operatus est Omnipotens in manu Pueri sui Isidori, nonnulla ad Dei omnipotentis gloriam, & Catholicam Ecclesiam adificationem duximus enarranda.

Ejus nativitas.

§.2. Natus est Isidorus in Oppido Matriti Toletan. Diocesis humilibus quidem, & ege-